

**Моніторинг ОП “Історія”
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 032 Історія та археологія**

Згідно з Законом України “Про вищу освіту” система забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм шляхом проведення опитування студентів, випускників, стейкхолдерів.

Моніторинг ОП “Історія” здійснюється з метою забезпечення зворотного зв’язку зі здобувачами вищої освіти шляхом обговорення актуальних питань освітнього процесу та проведення анонімного анкетування. Метою такого моніторингу є вивчення рівня задоволеності здобувачів вищої освіти якістю освітньо-професійної програми, навчального процесу, матеріально-технічних та навчально-методичних матеріалів.

Моніторинг задоволеності якістю освіти здобувачів проводиться щорічно. У результаті проведеного опитування, яке було запропоновано здобувачам, отримано наступні результати:

Чи були Ви ознайомлені зі змістом та особливостями засвоєння освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми на початку Вашого навчання?

Так – 96%, Ні – 4%

Чи достатній, на Вашу думку, зміст переліку навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми для Вашої якісної професійної підготовки?

Так – 96%, Ні – 4%

Чи всі навчальні дисципліни, які Ви вивчаєте (вивчали), є необхідними для Вашої професійної діяльності?

Так – 56%, Ні – 44%

Які навчальні дисципліни необхідно включити до освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми підготовки фахівців Вашої спеціальності?

По одному студенту (по 4%) вказали дисципліни “Цифрова грамотність”, “Історіософія”, “Зарубіжна археологія”, “Географія” та “Педагогіка”. На необхідності запровадження більшої кількості правознавчих дисциплін зауважили 8%, у більшій кількості дисциплін з археології вбачають потребу 16%, 40% не визначилися з відповіддю, або назвали дисципліни, що передбечені ОП, 24% вважають перелік дисциплін ОП достатнім.

Чи реалізували Ви право на вибір навчальних дисциплін упродовж терміну Вашого навчання за освітньою (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програмою?

Так – 88%, ні – 12%

Чи достатньо виділено часу на Вашу практичну підготовку в освітній (освітньо-професійній/освітньо-науковій) програмі?

Так – 76%, ні – 24%

Чи вдалося Вам реалізувати свої фахові вподобання та здібності під час опанування навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми?

Так – 80%, Ні – 12%, не визначилися з відповіддю – 8%.

На Вашу думку, чи правильно структурно та логічно побудований освітній процес за навчальним планом освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми, за якою Ви навчаєтесь?

Так – 88%, ні – 12%

Упродовж навчання за освітньою програмою чи повідомляли Вам викладачі інформацію про можливості її опанування в умовах внутрішньої/міжнародної академічної мобільності?

Так – 84%, ні – 16%

Чи завжди у Вас була можливість консультиватись із викладачами з навчальних дисциплін навчального плану Вашої освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми?

Так – 96%, Ні – 4%

Чи використовують викладачі в освітньому процесі мультимедійні засоби під час проведення різних видів навчальних занять?

Так – 96%, Ні – 4%

Ваша загальна оцінка якості змісту та рівня викладання навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми на факультеті?

Відмінно – 36%, добре – 56%, задовільно – 8%.

Ваша загальна оцінка якості навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу з навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми?

Відмінно – 44%, добре – 40%, задовільно – 16%.

Результати моніторингу ОП “Історія” випускниками:

У результаті проведеного опитування, яке було запропоновано випускникам, отримано наступні результати:

На запитання, **що було для вас важливим при виборі майбутньої професії** випускники ОП відповіли:

40% – *престижність професії; відповідність наявних у мене знань, здібностей та нахилів у майбутній професійній діяльності; зміст*

40% – *гідна заробітня плата в майбутньому; перспективи працевлаштування; престижність професії; можливість кар'єрного*

20% – *зміст професійної діяльності (характер, складність, небезпека, умови праці); можливість отримання незалежності від батьків;*

На що орієнтувалися при виборі майбутньої професії?

- *Особиста думка – 100%*

На запитання, **як Ви вважаєте, обрана Вами професія затребувана на ринку праці**, респонденти відповіли наступним чином:

- *Так, затребувана (20%)*

- *Не затребувана (40%)*
- *Важко відповісти (40%)*

Як Ви вважаєте, чи достатньо Ви отримали знань в процесі навчання для майбутньої професійної діяльності?

- *Достатньо 100%*

Чи маєте Ви досвід роботи?

60% – так, але працюю (працював) не за спеціальністю

20% – ні, не працюю.

Як Ви знайшли своє перше робоче місце?

Переважна більшість респондентів знайшли своє перше місце роботи

- *через Інтернет -20%*
- *за порадою друзів – 60%*
- *допомогли батьки – 20%*

З якими труднощами Ви зіткнулися при пошуку роботи?

- *немає досвіду роботи – 20 %*
- *мені легко було знайти роботу 80%*

Чи довелося Вам перенавчатися або навчатися новим знанням під час вступу на роботу?

Так – 60%

Ні – 40 %

І на запитання, **чи задоволені рівнем своєї освіти**, респонденти відповіли, що:

Повністю задоволений – 80%

Важко відповісти – 20%

Організованість і пунктуальність викладачів *100% респондентів оцінили у 5 балів.*

Володіння матеріалом і раціональне використання часу на заняття *100% – 5 балів*

Актуальність навчального матеріалу *80% – 5 балів, 20% – 4 бали*

Вміння викликати інтерес до дисципліни *оцінюється у 80% – 5 балів, 20% – 4 бали*

Об'єктивність, повага й тактовність у ставленні до студентів *100% респондентів оцінили у 5 балів.*

Культуру зовнішнього вигляду викладачів *100% респондентів оцінили у 5 балів.*

Організаційний супровід і допомога у вирішенні поточних навчальних проблем *оцінюється у 80% – 5 балів, 20% – 4 бали*

Забезпечення навчальними й методичними матеріалами під час всього терміна навчання *оцінюється у 60% – 5 балів, 420% – 4 бали*

Взаємодія з куратором групи оцінена у 40% – 5 балів, 40% – 4 бали, 20% – 1 бал.

Методична та фахова допомога у виробничих стажуваннях і практиках 100% респондентів оцінена у 5 балів.

Налагодження співпраці з потенційними роботодавцями – 60% – 5 балів, 20% – 4 бали, 20% – 1 бал.

Надання якісних фахових знань та професійних компетенцій 100% респондентів оцінили у 5 балів.

Доступність і зрозумілість навчальних вимог 100% респондентів оцінили у 5 балів.

Результати моніторингу ОП “Історія” стейкхолдерами:

Найбільш впливовим чинником на ефективність професійної діяльності фахівця освітньої програми спеціальності названо *“Професіоналізм випускників та їх готовність до швидкого реагування в нестандартних ситуаціях”*.

Якість підготовки випускників К-ПНУ оцінена як *висока*.

Серед основних переваг у підготовці фахівців названо *“Бажання випускників до саморозвитку та самоосвіти в професійній діяльності”*.

Стейкхолдери стверджують, що якість підготовки фахівців спеціальності Історія відповідає сучасним вимогам ринку праці.

Серед недоліків у підготовці фахівців названо *“Низька виробнича дисципліна”*, при цьому зазначаючи, що слід *підвищити рівень виробничої дисципліни*.

Навчальною дисципліною, яку можна було би ввести в освітній процес здобувачів вищої освіти названо *“Етика педагога”*.

ОП Історія забезпечує формування необхідних загальних і спеціальних (фахових) компетентностей у випускників 100% респондентів дали позитивну відповідь на поставлене запитання.

Пропозиції щодо вдосконалення освітніх програм

Варто відзначити, що якість підготовки фахівців спеціальності Історія стейкхолдерами оцінено на високому рівні, проте, водночас, актуальною залишається пропозиція щодо збільшення кількості практичного компоненту у підготовці фахівців.

Зважаючи на те, що здобувачі вищої освіти запропонували включити до освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти окремі

дисципліни, групою забезпечення спеціальності було рекомендовано включити їх, або близькі за змістом, у зазначений перелік до дисциплін вільного вибору.

Враховуючи недостатню оцінку випускників, пропонуємо активізувати співпрацю з потенційними роботодавцями задля розширення можливостей подальшого їх працевлаштування.

Вважаємо за необхідне стимулювати здобувачів вищої освіти до розширення практичних навиків шляхом неформальної освіти та участі у програмах, що передбачають зовнішню та внутрішню мобільність.

Гарант освітньої програми “Історія”
першого (бакалаврського) рівня освіти
за спеціальністю 032 Історія та археологія
доцент кафедри історії України

Сергій СИДОРУК

Завідувач кафедри
Історії України, професор

Анатолій ФІЛІНЮК